

A kisebbségi jogok napja

A magyarság szempontjából két jelentősnek számító jogszabályt fogadott el tegnap a parlament

Helyszíni tudósítás

Eredeti formájában, azaz a vajdasági magyarságra nézve nagy jelentőséggel bíró törvényszakaszok módosítása nélkül fogadta el tegnap a köztársasági képviselőház a rehabilitációról szóló törvényt. A jogszabály, úgymond, helyre teszi a vagyon-visszaszármaztatási törvény elfogadásával ejtett csorbát, magyarul: megszünteti a kollektív bűnösség elvét, mely felelősnek bélyegzett meg minden olyan személyt, aki a második világháború során a megszálló erők oldalán harcolt, függetlenül attól, hogy elkövetett-e háborús bűnöket vagy sem.

Az elfogadott jogszabály mindenki számára lehetővé teszi a restitúciós folyamatban való részvételt, amennyiben nem követett el ilyen bűnöket. Amennyiben nincs erről szóló ítélet, az illető jogosult a vagyon-visszaszármaztatásra, még ha tagja is volt a háborúban a megszálló erőknek, s akkor is, ha önszántából csatlakozott ahhoz.

Más a helyzet, ha létezik a háborús bűnösségről szóló ítélet – ebben az esetben az igénylőnek jogában áll elindítani a rehabilitációs folyamatot. Az efféle helyzetekben a bíróság feladata lesz méltányolni, hogy a hatvan egyéves elzárás elzárta született döntés megalapozottnak számít-e – mondta el lapunknak **Varga László**, a Vajdasági Magyar Szövetség képviselője. Amennyiben az állam nem tudja bizonyítani az akkor kimondott ítélet létjogosultságát, akkor az illető jogot formál a rehabilitációra. Ezek a törvény magyarságot érintő legfontosabb mozzanatai.

A megszavazott jogszabály tartalmazza a VMSZ és az igazságügyi minisztérium közötti megállapodás minden részletét. Szavatozza, hogy bárki, aki politikai, ideológiai, vallási vagy nemzeti alapon jogsérelmet szenvedett el – legyen szó arról, hogy életét veszítette, vagy arról, hogy szabadságától fosztották meg a fenti okoknál fogva – megállapíthatja a jogsérelmet a rehabilitációs eljárás során, s ezt követően meghatározott kedvezményrendszerben részesüljön – közölte Varga.

TÖRVÉNYI ÉS BÍRÓSÁGI REHABILITÁCIÓ

Magyar szempontból az is lényegesnek számít, tette hozzá, hogy a törvény elfogadásával a szerb parlament voltaképpen elhatárolódott azoktól a döntésektől, melyek alapján a csúrgói, mozsóri és zsabljai magyarokat nyilvánították kollektív alapon háborús bűnössé. Ez az elhatárolódás akképp történt meg, hogy a kollektív háborús bűnössé nyilvánítottak külön kategóriát képeznek a törvényben, s számukra a rehabilitáció a törvény erejénél fogva jár: az úgynevezett törvényi rehabilitáció illeti meg őket. A Szerbiai Képviselőház tulajdonképpen azt mondta ki, hogy a hatvanhét éves elzáró döntések nem voltak jogszerűek, legitimék – magyarázta Varga László.

A kollektív bűnösség által megpecsételt személyek egy valóban rövid folyamat révén rehabilitálhatók lesznek. Azoknál, akiknél fennáll az individuális bűnösség esete, a rehabilitáció bírósági eljárás és bizonyítási folyamat révén folytatódik – mondta el Varga.

A képviselőház, mellesleg, két, a törvényjavaslata beérkezett módosítási in-

dítványt fogadott el, de ezek közül egyik sem befolyásolta a kollektív bűnösség törlesztéről szóló szakaszok tartalmát. Az egyik indítvány pontosította a törvényi és bírósági rehabilitáció fogalmát, a másiknak köszönhetően pedig az igazságügyi szerveknek nem csupán a sikerrel zárult rehabilitációs folyamatokról, hanem az összes kérelemről kell majd nyilvántartást vezetniük. A Vajdasági Szociáldemokrata Ligának és Rasim Ljaljić Szerbiai Szociáldemokrata Pártjának voltak olyan felvetései, melyek szűkítették volna a jóváhagyandó kártérítések összegét, ezeket azonban mindössze néhány szavazatos támogatások mellett elutasította a képviselőház.

VÉGE A MEGKÜLÖNBÖZTETÉSNEK

A parlament tegnap döntött a rendőrségről szóló törvény módosításának elfogadásáról is. A javaslat kiszavazása révén ezentúl kettős állampolgársággal rendelkezők is munkát vállalhatnak a belügyi szerveknél. Ennek lehetőségét

a 2005-ben elfogadott jogszabály ellehetlenítette, amit **Pásztor Bálint**, a VMSZ frakcióvezetője diszkriminatív, alkotmányellenes eljárásnak nevezett.

Napvilágot láttak a ma elfogadott törvénymódosítással kapcsolatban olyan vélemények is, melyek szerint az voltaképp semmit sem változtat majd az eddigi gyakorlaton, hiszen az eddigiekben is dolgozhattak a rendőrségen kettős, teszem azt, boszniai és szerbiai állampolgársággal rendelkezők. Nos, ez igaz is, arról van tehát szó, hogy a 2005-os törvény ezen rendelkezését jóformán csak a kisebbségek esetében tartották be, s ma egyetlen olyan személyről sem tudni, aki a rendőrségen dolgozik, s magyar és szerb állampolgársággal rendelkezik – nyilatkozta lapunknak Pásztor Bálint.

Mint mondta, különböző országok különféleképpen állnak hozzá ehhez kérdéshez, így például Szlovákia megfosztja állampolgárságuktól a felvidéki magyarokat, akik akár ötven-hatvan évet lelétek nagyobbbrészt szlovák állampolgárként szülőföldjükön. ■ VIRÁG Árpád